

---

## VARGA MÁTÉ

*Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar*

*Történelemtudományi Doktori Iskola, Medievalisztika-Régészet Doktori program*

[vargamate12@gmail.com](mailto:vargamate12@gmail.com)

### **Nyelvészet és régészet. A Balaton déli partja a 11. században.**

Az 1055-ben kiadott tihanyi alapítólevél gazdag helynévanyagot tartalmaz, amivel számos könyv és tanulmány foglalkozott már. Az oklevélben szereplő helynevek lokalizációja többnyire szilárd lábakon áll. A helynevekből kiszűrhető információkat összevetettem a korabeli plébániahálózattal, valamint az erre a korszakra keltezhető régészeti lelőhelyekkel. A különböző források jól kiegészítik egymást, ami alapján a 11. század végére már egy sűrű településhálózattal számolhatunk a Balaton déli partján. Somogy megye legsűrűbben lakott területe volt a terület a 10-11. századra keltezhető sírok és temetők szempontjából is. A megye közel 60, erre a korszakra keltezhető lelőhelyeinek a harmada ezen a területen csoportosul. A temetkezések közül ismerünk magányos lovastemetkezéseket is, kisebb szállási temetőt, valamint nagyobb, feltehetően falusi temetőt is. A kereszténység terjedésével felépültek az első templomok is, többek között Fonyódon, Rádon, Tardon és Kőröshegyen.